

ZORGPLICHT VOOR DE OVERHEID

Minister De Jager heeft een concept wetsvoorstel ingediend ter invoering van een generieke zorgplicht voor financiële dienstverleners. De vraag die ik hier aan de orde wil stellen is in hoeverre er een zorgplicht moet gelden voor de overheid.

Met de invoering van een generieke zorgplicht beoogt de wetgever dat financiële dienstverleners in het belang van de consument handelen en dat zij zich 'onthouden van handelen of nalaten' dat voor de consument nadelige gevolgen kan hebben. De invoering van deze generieke zorgplichtbepaling in de Wft is beoogd voor 1 januari 2014. Daarmee voegt de wetgever, in samenspraak met de AFM, weer een nieuwe loot toe aan de wetgevingsboom voor financiële dienstverleners. De wijzigingsbesluiten vliegen je om de oren.

De vraag die echter dient te worden gesteld is of de overheid ook niet zelf een bepaalde zorgplicht heeft. De overheid is er immers voor de burger en het bedrijfsleven, niet andersom. Bij veel ondernemers, intermediairs en aanbieders bespeur ik een grote mate van weerzin tegen de vele nieuwe regels die hen worden opgedrongen. Men heeft het gevoel druk bezig te zijn met het invoeren van nieuwe businessmodellen, gedragsregels en protocollen. Maar de inkt is nog niet droog of er komt weer een nieuwe regel bij. Het is logisch dat financiële dienstverleners enigszins gefrustreerd raken door zoveel wet- en regelgeving.

De overheid zou zich moeten onthouden van handelen of nalaten dat voor consumenten nadelige gevolgen kan hebben. De consument is niet gebaat bij een explosie van admi-

“VEEL NIEUWE REGELS ZIJN MEER SYMBOOLWETGEVING DAN EEN BIJDRAGE AAN EEN BETERE MARKT”

nistratieve lasten binnen de financiële sector, want die kosten worden uiteindelijk op hem afgewenteld. De consument is niet gebaat bij vermindering van concurrentie tussen financiële dienstverleners, omdat goede concurrentie de prijzen scherp en de dienstverlening op orde houdt. De consument is niet gebaat bij regels en procedures die financiële dienstverleners afleiden van hun belangrijkste taak: het goed bedienen van klanten met deugdelijke producten en betrouwbaar advies. Regels voor de hoogte van directe beloning, de bankierseed, het financieel rijbewijs en nu weer de generieke zorgplicht zijn meer symboolwetgeving dan een bijdrage aan een betere markt voor de consument. De markt heeft nauwelijks de tijd om nieuwe regels te verwerken, laat staan dat de effecten voor de consument al meetbaar kunnen zijn.

De overheid – lees: de wetgever en de AFM (als semi-overheid) – zou zich eerst eens het volgende moeten afvragen:

- Welk probleem of misstand moet het voorstel oplossen?
- Hoe groot (kwantitatief) is dat probleem of de misstand dat overheidsingrijpen gerechtvaardigd is?
- Welke wetgeving is of wordt al van kracht die dit probleem of de misstand kan beteugelen?
- Wat voegt nieuwe wetgeving toe aan het huidige instrumentarium van wetgever en toezichthouder?
- Wat betekent de nieuwe wetgeving in de praktijk voor de financiële dienstverleners en voor de consument?
- Wat zijn de administratieve lasten en staan die in verhouding tot het beoogde resultaat?

Een zorgplicht voor de overheid betekent wat mij betreft dat eerst antwoord dient te worden gegeven – op basis van een uitgebreid en gedegen onderzoek – op bovenstaande vragen. Dat verhoogt de effectiviteit van de wetgeving en geeft financiële dienstverleners ook de eerlijke kans om bestaande regels goed te verwerken. In het belang van de consument. «

'4Klank' is een wisselcolumn waarin vier auteurs hun mening geven over een actueel onderwerp in relatie tot de financiële dienstverlening. De '4Klankers' zijn: Fred de Jong (zelfstandig onderzoeker/consultant, verbonden aan UvA Amsterdam Centre for Insurance Studies), Dick Okhuijsen (lid raad van bestuur SNS Reaal), Chris de Bruin (directeur Bureau mr de Bruin) en Wouter Koolmees (Tweede-Kamerlid D66). Reacties op deze column zijn welkom op fred@freddejong.eu

FRED DE JONG
onderzoeker en adviseur